

Vrienden van het **AIRBORNE** MUSEUM

Utrechtseweg 232
6862 AZ Oosterbeek
Tel. museum 085-337710

NIEUWSBRIEF No. 52, November 1993

Redactie:
Drs. R.P.G.A. Voskuil
C. van Roekel
G.H. Maassen jr. (085-337515)

H. Bruggeman overleden

Kolonel b.d. H. Bruggeman is na een korte ziekte overleden. Hij was van 13 december 1977 tot 1 juni 1986 (vanaf 1 april 1980 als penningmeester) en van 17 juli 1990 tot het einde van zijn dagen (ook als penningmeester) bestuurslid van de Stichting Airborne Museum. Vooral gedurende de periode waarin sponsors voor de uitbreiding en renovatie van het museum werden gezocht, was hij onvermoeibaar ondanks het feit dat teleurstellingen hem bepaald niet bespaard bleven omdat stellige toezeggingen plotseling zonder reden ingetrokken werden. Een streng beheerder van de penningen was hij, en terecht. Ook was hij, het moet gezegd, wat onge-naakbaar in zijn persoonlijke benadering tot zijn medebestuursleden en medewerkers. Gesloten en puur zakelijk. Tot gelukkig, een jaar of wat geleden. Langzaam aan ontpopte hij zich tot een warme, belangstellende en humoristische collega met wie wij tijdens vergaderingen en zijn veelvuldige werkbezoeken per week veel plezier hadden. 'Dag heren van het goede leven' was stevast zijn begroeting. Zijn koffie stond inmiddels al wel klaar omdat wij zijn auto hadden zien aankomen. Vervolgens nam hij de rekeningen door die betaald moesten worden en stelde hij spitse vragen over mogelijke onduidelijkheden. Zijn onafscheidelijke pijp ging keer op keer uit en zijn aansterker was altijd zoek. 'Waar is die vlammenwerper van je?', vroeg hij dan en na veel gegrom maar ook veel gelach vertrok hij tevreden naar het gemeentehuis om met administrateur Ad van Veggel het nodige te regelen. Berry, Wybo en ik hebben de beste herinneringen aan deze ontmoetingen met de volledig ontdoode Henk.

Onze voorzitter heeft hem tijdens het afscheid op ontroerende wijze herdacht. Het was gevoelig en Henk waardig. Gelukkig heeft hij in het ziekenhuis kunnen vernemen dat het streefbedrag voor de renovatie van het museum gehaald zou worden.

Wat jammer dat hij het resultaat niet zal kunnen zien, althans niet in persoon.
(A.G.)

Memorial Service op de Airborne Begraafplaats, zondag 19 september 1993.
(foto: B. de Reus)

Thema-middag op zondag 12 december a.s.

Traditiegetrouw organiseert onze vereniging weer een thema-middag. Dit jaar zal deze niet op zaterdag plaats vinden maar op ZONDAG-middag 12 december. Wij komen hiermee tegemoet aan de wens van leden die ons herhaalde malen hebben gevraagd om eens een thema-middag op zondag te organiseren omdat zij door hun werk of door andere omstandigheden op zaterdag nooit in de gelegenheid zijn een dergelijke bijeenkomst bij te wonen. Ook dit jaar wordt de middag gehouden in de Concertzaal, Benedendorpsweg tegenover de Oude Kerk te Oosterbeek (telefoon 085-332046).

Het programma wijkt deze keer wat af van de voorgaande jaren. Via het Bevrijdingsmuseum in Groesbeek is de vereniging erin geslaagd de documentaire 'Krieg am Niederrhein' te

huren. Deze Duitse film geeft een indringend beeld van de strijd tijdens operatie Market Garden en gedurende de daarop volgende maanden in het Nederlands/Duitse grensgebied. Hij bestaat uit drie delen, van ieder meer dan een uur. We hebben besloten deze keer twee van de drie delen te draaien.

Daartussen wordt een pauze gehouden. Opgemerkt moet worden dat het commentaar bij de film in het Duits is, zonder Nederlandse ondertitels. Tijdens deze thema-middag zal ook de nieuwe editie van de 'Roll of Honour' aan de leden worden gepresenteerd. De middag begint om 14.00 uur en eindigt om ca. 17.00 uur.

De nieuwe 'Roll of Honour'

Tijdens onze thema-middag in december zal de nieuwste uitgave van de Roll of Honour van de Slag om Arnhem worden gepresenteerd. Deze uitgave is geheel herzien en up to date gemaakt. Dit is een heidens karwei geweest voor degenen die bij de uitvoering betrokken waren. Het kostte ontzettend veel tijd voordat het manuscript bij de drukker kon worden afgeleverd. Helaas bleek het onmogelijk te zijn om het boek voor de septemberherdenking gereed te hebben en we hebben kwaliteit boven snelheid laten prevaleren. De nieuwe, geheel herziene, 3e druk is uitgegeven in de sinds vorig jaar door de vereniging gehanteerde uitvoering (zie onder andere 'Who was who'), en met opzet gedrukt in een ook voor ouderen goed leesbare, duidelijke letter.

Vanaf de thema-middag op 12 december is het boek voor f 25,- te koop, hetgeen voor een boekwerk van die kwaliteit, bestaande uit ca. 250 pagina's, en met veel foto's en enkele kaarten zeer goedkoop is. De vereniging ziet dit werk als een ideale uitgave en heeft de bedoeling de prijs binnen het bereik van iedere beurs te houden.

(C. van Roekel)

Nieuwe vertaler voor de Nieuwsbrief

Sinds mei 1984 werd de Nieuwsbrief in het Engels vertaald door mevrouw A.G. (Toos) Meeuwssen uit Den Haag. Veel zorg en tijd besteedde Toos aan dit werk, dat ze geheel belangeloos voor de vereniging deed. Wanneer de Nederlandse tekst aan haar werd opgestuurd, duurde het meestal maar een paar dagen voor de Engelse vertaling bij de redactie in de bus lag. Dan begon voor de redacteur het knip- en plakwerk om de tekst en de foto's gereed te maken voor de drukker. Inmiddels zijn wij overgegaan op het per computer verwerken van de tekst van de Nieuwsbrief en de Ministry. Toos Meeuwssen heeft in verband daarmee het vertaalwerk overgedragen aan andere leden van onze vereniging, Cathrien en Peter Clark. Zij runnen samen in Deurne het Vertaalbureau Double Write. Ook Peter en Cathrien verrichten het vertaalwerk geheel belangeloos, en met name de snelheid waarmee de floppy met de vertaalde tekst wordt geretourneerd aan de redactie spreekt zeer tot de verbeelding. Hoewel wat laat (zij hebben inmiddels al twee nummers van de Nieuwsbrief vertaald), heet de redactie hen beiden van harte welkom.

In kleine kring wordt binnenkort op passende wijze afscheid genomen van Toos Meeuwssen, waarbij wel moet worden vermeld dat Toos gelukkig beschikbaar blijft voor incidenteel vertaalwerk.

Op 19 september j.l. ontving ons lid mrv. G.J.H. (Trieus) Oosterhaar uit handen van de Britse ambassadeur Sir David Miers de versierselen die behoren bij de onderscheiding Member of the British Empire (M.B.E.). Links de Britse militaire attaché Lt.-Col. John Young. Zie ook Nieuwsbrief No. 50.

(foto: B. de Reus)

Loterij Facelift

Sinds het verschijnen van de vorige Nieuwsbrief hebben drie trekkingen van de Faceliftloterij plaatsgevonden, waarvan u de lijsten met winnende nummers bijgesloten aantreft.

Van de 10.000 loten zijn er reeds 7001 ingeleverd en betaald. De werkgroep beschikt nog over 100 loten. Een eenvoudig rekensommetje leert dat nog 2899 loten bij de leden zijn. Dit betekent dat ca. 290 leden nog niet hebben gereageerd. Dat is niet zo erg, als er maar iets met die loten gebeurt. Het zou zonde zijn wanneer zij ongebruikt in een lade blijven liggen. In dat geval kunnen ze beter worden teruggestuurd in de portvrije antwoordenvolp, die gelijktijdig met de loten is toegezonden.

De totale opbrengst van onze loterij bedraagt tot nu toe f 35005,-. Een mooi bedrag, waarmee we heel tevreden kunnen zijn. Maar toch: het zou jammer zijn als loten verloren gaan door onachtzaamheid of vergeetachtigheid. Vanwege de tijd die ons nog rest tot de hoofdtrekking op 15 december a.s., doen wij voor de laatste keer een beroep op u: doe uw best en zorg dat voor 31 november 1993 alle loten verkocht zijn, zodat we een maximaal rendement uit de actie halen! Onverkochte loten kunt u terugsturen naar: Werkgroep 'Loterij Facelift', Utrechtseweg 232, 6862 AZ Oosterbeek. Nieuwe boekjes kunt u bestellen bij C. van Roekel: 085-333261. Namens de werkgroep 'Loterij Facelift', alvast bedankt!

(C. van Roekel)

Renovatie van het Airborne Museum

Op 1 september j.l. zijn de bouwactiviteiten in de kelder van het museum begonnen. De voormalige stookkelder wordt gereed gemaakt voor het nieuwe diorama, terwijl tegelijk onder de serre een nieuwe

kelderruimte gegraven wordt. Deze ruimte is voor diverse doeleinden te gebruiken, maar in de eerste plaats bestemd voor wisselexposities.

Half november zal de Arnhemse kunstschilder Huub Milder met het maken van de dioramawand beginnen. De heer Milder heeft enige jaren geleden ook de schildering in het diorama met de jeep en het 6-ponder kanon gemaakt. Eind januari zal het werk gereed zijn waarna begonnen kan worden met de verdere inrichting van het diorama.

Begin november wordt een aanvang gemaakt met het schilderen en herinrichten van de expositiehallen. Hiervoor zijn drie maanden uitgetrokken. De overige werkzaamheden zullen dan zo mogelijk begin 1994 uitgevoerd worden. De renovatie staat onder leiding van W. Boersma (bestuurslid van de Stichting Airborne Museum), die ook de plannen nader uitgewerkt heeft. Tijdens de renovatie blijft het museum geopend. Het is onvermijdelijk dat bezoekers overlast van de renovatie ondervinden, maar geprobeerd zal worden deze zo klein mogelijk te houden. Een deel van de werkzaamheden zal door vrijwilligers gedaan worden. Een oproep hiervoor staat elders in deze Nieuwsbrief. Wanneer iemand vragen of suggesties heeft, kan hij overdag altijd contact opnemen met de heer Boersma, die meestal in het museum te bereiken is.

De renovatie van het Airborne Museum (onder leiding van Gerritsen Bouwgroep B.V. uit Renkuim) vordert gestang. (foto: B. de Reus)

Vrijwilligers en museale activiteiten

Enige tijd geleden heeft in de Nieuwsbrief een oproep gestaan voor leden die bereid waren als vrijwilliger werkzaamheden voor het Airborne Museum uit te voeren. Op deze oproep zijn diverse reacties binnengekomen. Hoewel niet aan alle wensen voldaan kon worden, zijn momenteel verschillende leden voor het museum aan het werk. Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden die op dit moment door vrijwilligers worden gedaan of die al gedaan zijn.

De heer Vastenhout uit Schaarsbergen heeft het fotoarchief bijgewerkt. De heer Van der Kwast uit Oosterbeek corrigeert nu de fotoalbums en typt zondig de teksten over. De heer De Ruyter uit Arnhem loopt alle negatieven na en maakt waar nodig nieuwe contactafdrukken. De heer Jacobs uit Spijkenisse is al

twee jaar bezig met het fotoarchief van meer dan 2000 foto's in de computer te brengen. De vertaling en correctie van de Duitse teksten in de nieuwe opstelling zijn in handen van J. Wieringa uit Doorwerth, H. Becher uit Bocholt (Duitsland) en P. Geers uit Zutphen. De aanvullingen en correctie van de Engelse teksten worden gedaan door A. Groeneweg uit Doorwerth en J. van Slooten uit Oosterbeek. Eugene Wijnhoud plakt en snijdt de nieuwe foto's en teksten. Een aantal mensen assisteert de heer De Reus met het aanleggen van de bekabeling voor de nieuwe video's. De heer Jansen heeft de afgelopen maanden alle wapens schoongemaakt en weer ingeënt. Met medewerking van het Bevrijdingsmuseum uit Groesbeek heeft J. van Ommeren uit Budelsloot een huis voor het sluitstuk van de 75mm Pack houwtser nagemaakt. Het is nauwelijks van het origineel te onderscheiden. Jasper Oorthuys uit Dieren maakt momenteel nieuwe figuren bij de maquette van de Horsa zweefvliegtuigen. Een tiental is reeds opgesteld. De heer Wandel uit Oosterbeek werkt aan een overzichtskaart met foto's die in de koffiekamer wordt aangebracht. Hierop zijn de verschillende fiets- en wandelroutes over het slagveld te zien. De bijbehorende beschrijvingen zijn in het museum te koop. De heer Van Riet uit Arnhem is bezig met het restaureren van de kast van de radioset WS no.18, die enige tijd geleden op de plaats van een toenmalige verbindingspost werd gevonden. Het ligt in de bedoeling dat een modelbouwvereniging in Friesland onder leiding van P. van Kempen uit Reduzum (Roordahuizen voor andere Nederlanders) deze winter de maquette van de Rijnbrug zal onderhouden.

Er blijft echter nog een aantal werkzaamheden over waarvoor vrijwilligers gezocht worden. Hieronder wordt in het kort aangegeven (a) waaruit het werk bestaat, (b) waar het gedaan kan worden en (c) wanneer het klaar moet zijn.

1. Bij drie kaarten moet een legenda worden gemaakt.
 - a. Schilderwerk met wijfletters, b. Thuis,
 - c. Eind januari 1994.
2. Het maken van grote teksten voor de nieuwe expositie.
 - a. Plakletters op PVC aanbrengen, b. Museum en thuis, c. Eind december.
3. Hulp bij het ophangen van nieuwe foto's.
 - b. Avondwerk in het museum,
 - c. November, december.

Vrijwilligers kunnen contact opnemen met W. Boersma, telefoon in het museum 085-337710 of privé 08380-39633.

Wie helpt mee?

Zoals u weet, heeft de vereniging zich sinds jaren het lot aangetrokken van de kanonnen en de tank die bij het Airborne Museum staan. Door noeste arbeid van velen van ons zijn zowel de tank als de 17-ponders behoed voor een droevig lot en zijn ze nog alleszins het bekijken waard. Velen onder u zullen zich nog de spontane actie van 'Geef een tegel' tijdens een van onze jaarvergaderingen herinneren. Dit resulteerde toen in zoveel tegels en toezeggingen dat de tank

behalve op tegels ook nog op het huidige platform gezet kon worden. Bovendien konden de bevridders van de Veluwe geëerd worden met een schitterende marmeren plaat met daarop het wapen van het Canadese Lord Strathcona Horse Regiment, dat in 1945 grote delen van ons land bevrijdde. Helaas sloeg echter ook hier het vandalisme toe en zag men kans de zwarte marmeren plaat met grind te beschadigen. Om dergelijke onaangename ervaringen in de toekomst te voorkomen, is het plan opgevat om het grind te verwijderen en de omgeving te bestraten. Gulle gevers hebben inmiddels stenen en trottoirbanden beschikbaar gesteld. Uit de verbouwing komt voldoende rood zand vrij om te kunnen gebruiken bij het bestraten. Wat ons ontbreekt, zijn mensen die één of twee zaterdagen willen helpen. Het zou natuurlijk heel erg fijn zijn als onder die mensen een paar stratenmakers zijn, want behalve hulptroepen voor het 'koeliewerk' zijn ook mensen nodig die een goed stukje bestrating kunnen leveren. In het voorjaar van 1994 zal dit werk moeten plaatsvinden. Toch vragen we nu reeds of er leden, of vrienden of kennissen van leden, zijn die ons dan willen helpen. Het zou een prachtige aanvulling kunnen zijn op de interne vernieuwing van het museum. Voor nadere inlichtingen en aanmeldingen kunt u terecht bij C. van Roekel, telefoon 085-333261.

Twee vermiste soldaten herbegraven

In januari van dit jaar werden in een tuin in Oosterbeek de stoffelijke resten ontdekt van twee soldaten van C Company The Border Regiment. De graven dienst van de Koninklijke Landmacht, vertegenwoordigd door 1e luitenant Jongen, adjudant Bolle en sergeant 1e klas Van de Vliet, heeft voortreffelijk werk verricht door hen binnen korte tijd te identificeren. Via de Britse ambassade, in persoon van de militaire attaché Lieutenant-Colonel John Young, werden hun gegevens bevestigd. Het betrof Private Ernest Ager en Private Douglas Lowery, die tot dusver waren vermist. Op 8 oktober j.l. zijn zij begraven op het Arnhem Oosterbeek War Cemetery (Airborne Kerkhof) in Oosterbeek. Zeventien 'old comrades' kwamen over op kosten van het Britse ministerie van defensie. Zij droegen de kisten ten grave. Tijdens deze ceremonie waren o.a. aanwezig de Britse militaire attaché en zijn echtgenote, Brigadier James Howard (secretary of the Border Regiment) en zijn vrouw, Major Charles Gray van het 1e Bn The Border Regiment en Stuart Eastwood, curator van het Border Museum.

Het was een waardig eerbetoon aan twee strijders voor onze vrijheid. Helaas zal het ongeveer een jaar duren voordat hun graven van een zerk zullen zijn voorzien. Tot dat tijdstip zal op hun graf een voorlopige vermelding worden geplaatst (Lowery: 25 C 1, Ager: 25 C 4). Als bijzonderheid dient te worden vermeld dat The Last Post werd geblazen op de bugel die tijdens de eerste herdenking in 1945 bespeeld werd en die zich thans bevindt in het museum van het Border Regiment in Carlisle. (A.G.)

De stoffelijke resten van de in januari van dit jaar gevonden soldaten van The Border Regiment werden op 8 oktober 1993 herbegraven op de Arnhem Oosterbeek War Cemetery.

(foto: B. de Reus)

Poles Apart

Eindelijk is dan onder de titel 'Poles Apart - The Polish Airborne at The Battle of Arnhem' de volledige (Engelstalige) editie verschenen van het boek 'De Polen van Driel', dat in maart 1990 in het Nederlands werd uitgegeven. Destijds moest Jan Bouman van Uitgeverij Lunet uit Naarden, gezien de beschikbare ruimte, de oorspronkelijke tekst met 30% snoeien en bovendien herschreef hij de vertaling van de Engelse tekst in populair Nederlands. Het aantal foto's in de Engels/Amerikaanse editie is drastisch beperkt, maar de tekst is nu volledig, en aangevuld met gegevens die de auteur (ons lid George F. Cholewczynski) sinds 1989 heeft verkregen. Het boek telt 318 pagina's, die het verhaal vertellen van de 1e Poolse Onafhankelijke Parachutistenbrigade. Vanaf de geboorte van Stanislaw Franciszek Sosabowski (de latere oprichter en commandant van de brigade) op 8 mei 1892 tot en met een parade van veteranen in de straten van Warschau (1992), wordt een indringend beeld gegeven van het wel en wee van Poolse soldaten in den vreemde, met name gedurende de periode 1940-1945. Van de 23 hoofdstukken hebben er 15 (209 pagina's) betrekking op operatie Market Garden, voornamelijk de gebeurtenissen in Driel en Oosterbeek. Sarpendon (New York) en Greenhill Books (Londen) hebben samen de publicatie het licht doen zien, en deze is onder andere verkrijgbaar bij het Airborne Museum voor f 52,50. Als u de uitgave opgestuurd wilt krijgen, moet u f 60,50 (inclusief verpakings- en portokosten) overmaken op girorekening 4184800 t.n.v. Airborne Museum te Oosterbeek, onder vermelding van 'Poles Apart'. De levering kan enige tijd duren omdat de importeur eveneens vooruitbetaling vraagt. (A.G.)

Rectificatie

Van de heer J.J. Lorys uit Londen ontvingen wij de volgende correctie op Ministry XXXVI. Op pagina 3, de derde regel, staat als nieuwe Commander in Chief van het Poolse leger Kosnkowski; dit moet zijn K. Sosnkowski.